

**OVERZICHTSDOCUMENT KEURING
PRIVEWATERAFVOER VOOR ONTWERPERS**

**CHECKLIST RIOLERINGSPLAN, DE VERPLICHTE
KEURING EN AANDACHTSPUNTEN ONTWERP**

Inhoud

1	CHECKLIST RIOLERINGSPLAN	3
2	Wettelijke basis	4
2.1	Aansluitingsplicht	4
2.2	Wettelijke basis voor de keuring van nieuwbouw- en afkoppelingsprojecten:	4
2.3	Andere vigerende wetgeving	4
2.4	Zoneringsplannen (zuiveringszones):	5
3	Lijst met afkeurcriteria voor aansluiting hemel- en afvalwater	6
4	Aandachtspunten ontwerp	7
4.1	Drainagewater en grondwater	7
4.2	Afvoeren buiten	8
4.2.1	Flowchart	8
4.2.2	Algemeen	9
4.2.3	Terrassen/balkons/dakterras	9
4.2.4	Oprit/inrit garage of (kelder)deur	9
4.2.5	Rooster aan raam	13
4.2.6	Kelderschachten/verluchting met afvoer	13
4.2.7	Afspuitzones/waszones/roosters aan laad- en loszones zonder vergunning	13
4.2.8	Filter hemelwaterput	13
4.2.9	Filter vijver	14
4.2.10	Groendak	14
4.2.11	Drinkwaterfontein	14
4.2.12	Urinoir tegen gevel	14
4.2.13	Droogtoilet	14
4.3	Afvoeren binnen	14
4.3.1	Afvoerputje in ondergrondse parking	14
4.3.2	Condens	14
4.3.3	Spoelwater waterverzachteren of ontijzeraar	14
4.3.4	C.V.-ketel/Warmtepomp	14
4.3.5	Automatisch bijvulstelsel regenwaterput met noodoverloop	15
4.4	Zwembaden	15
4.4.1	Richtlijnen zwembaden en zwembadvis	15
4.4.2	Richtlijn buitendouche	16
4.5	Effluent voorbehandelingsinstallaties	16
4.5.1	IBA	16
4.5.2	Septische put indien geen riolering aanwezig	17
4.5.3	KWS-afscheider	17
4.5.4	Grijswaterrecuperatiesysteem	17
5	Referentiekader optimale afkoppeling	18

1 CHECKLIST RIOLERINGSPLAN

	adres (huisnummer)
	kadasternummer
	noordpijl
	grootte perceel
	weergave zones nieuwbouw/herbouw/verbouwing/verbouwing met werken aan de afwatering/uitbreiding cfr. definities GSVH TA
	(waterdoorlatende) verhardingen met helling, duidelijke opbouw per laag van de waterdoorlatende verharding en afvoerwijze: natuurlijke afvloeï in onverharde zone met notatie oppervlakte (voorwaarde: opp \geq 25%)
	verhardingen die niet onder de GSV Hemelwater vallen in onverharde zone met opp \geq 25% van de afwaterende oppervlakte of verontreinigd regenwater
	op hemelwaterput aangesloten oppervlakten (m ²) (bepaling afwaterende oppervlakte)
	locatie overloop hemelwaterput
	niveau overloop hemelwaterput
	aftappunten hemelwaterput en aangesloten wooneenheden (indien meerdere)
	diepte gemiddelde hoogste grondwatertafel indien gekend/gemeten
	plaats van infiltratievoorziening
	volume en infiltratieoppervlakte van infiltratievoorziening
	diepte van infiltratievoorziening t.o.v. maaiveld rond voorziening na werken
	diepte overloop van infiltratievoorziening t.o.v. maaiveld rond voorziening na werken
	op infiltratievoorziening aangesloten oppervlakten (m ²) (bepaling afwaterende oppervlakte)
	locatie en niveau overloop infiltratievoorziening
	doorsnede bovengrondse infiltratievoorziening met maten en details
	plaats van buffervoorziening
	volume buffervoorziening (liter)
	diepte van buffervoorziening t.o.v. maaiveld rond voorziening na werken
	op buffervoorziening aangesloten oppervlakten (m ²) (bepaling afwaterende oppervlakte)
	locatie en niveau overloop buffervoorziening
	locatie en niveau leegloop buffervoorziening en specificaties debietbeperker
	dimensionering van eventuele gebundelde voorzieningen waarvan wordt gebruik gemaakt
	de oppervlakten van eventuele gebundelde voorzieningen die hierop aangesloten worden
	verloop van leidingen met onderscheid regenwater en vuilwater
	volume septische put (verplichting volgens VLAREM zwart + grijs water / gemeente)
	Buffervolume (l/m ²) en beschrijving opbouw van groendak, retentiedak of waterdak

2 Wettelijke basis

2.1 Aansluitingsplicht

Als een woning gelegen is in het centraal gebied of het collectief geoptimaliseerd buitengebied, dan is er in de straat een afvalwaterriolering aanwezig die verbonden is met een operationele waterzuiveringsinstallatie (Vlarem II). In dit gebied is een verplichting om afvalwater aan te sluiten op de afvalwaterriool. Hiervan kan enkel worden afgeweken als de afstand van de woongelegenheid of lozingspunt tot de openbare riolering meer dan 250m bedraagt of als de aansluiting uitgevoerd moet worden via één of meerdere percelen van derden. In dat geval moet een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA) geïnstalleerd worden. Een aansluiting van het afvalwater op de afvalwaterriool via een pomp is technisch haalbaar en is dus geen reden om af te wijken van de aansluitingsplicht.

Vraag op tijd een huisaansluiting aan bij de rioolbeheerder om de technische vereisten te kennen inzake aansluiting.

2.2 Wettelijke basis voor de keuring van nieuwbouw- en afkoppelingsprojecten:

- Algemeen waterverkoopreglement (Besluit van de Vlaamse regering van 8 april 2011). Daarnaast keurde de Vlaamse regering een aantal wijzigingsbesluiten goed: op 6 december 2013, 5 februari 2016, 24 mei 2019 en 20 januari 2023. Laatste versie brochure: maart 2023.

De privéwaterafvoer moet conform de gangbare wettelijke en technische voorschriften zijn. Zij moet in de volgende gevallen hierop gekeurd worden:

- 1° bij nieuwbouw of herbouw conform de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
 - 2° bij de realisatie van een nieuwe bijkomende huisaansluiting of bij de plaatsing van een individuele sanering;
 - 3° nadat een inbreuk op de gelijkvormigheid is vastgesteld;
 - 4° bij de aanleg van gescheiden riolering op het openbaar domein, tenzij er een keuring is uitgevoerd voor nieuwbouw of herbouw die maximaal vijf jaar oud is;
 - 5° nadat herstelmaatregelen genomen zijn naar aanleiding van een voorafgaande keuring van de privéwaterafvoer.
- Ministerieel besluit over de keuring van de binneninstallatie, de niet-aangesloten binneninstallatie, de installatie voor tweedecircuitwater en de privéwaterafvoer (20 maart 2023).

In het MB keuring zijn schema's opgenomen m.b.t. de afkeurcriteria alsook de gegevens die opgenomen dienen te worden op het keuringsattest. De interpretatie van de schema's werd uitgewerkt met de sector, en dient goedgekeurd te worden door VMM.

2.3 Andere vigerende wetgeving: VLAREM II, stedenbouwkundige verordening, plaatselijke verordeningen.

- **Nieuwbouw/herbouw:**
 - a. Volledige scheiding verplicht
 - b. Hemelwaterput volgens stedenbouwkundige verordening in alle andere gevallen dan:

- **Voor stedenbouwkundige vergunningen aangevraagd tussen 01/02/2005 - 31/12/2013**
 - Perceel < 3 are
 - Gebouwen met enkel rieten daken of met enkel groendaken
 - Dakoppervlakte < 75m²
 - Uitbreiding van dakoppervlakken van gebouwen < 50m²
- **Voor stedenbouwkundige vergunningen aangevraagd vanaf 01/01/2014:**
 - Oppervlakte nieuwe eengezinswoning < 40m²
 - Oppervlakte nieuw gebouw ander dan eengezinswoning < 100m²
 - Uitbreidingen van constructies
 - Gebouw met enkel groendak
 - Indien er geen afwateringsconstructies (bv. dakgoten of waterslikkers) aan daken of verhardingen aanwezig zijn
- **Voor stedenbouwkundige vergunningen aangevraagd vanaf 02/10/2023:**
 - Als er reeds een hemelwaterput aanwezig is bij uitbreiding/verbouwing
 - Tenzij kan worden aangetoond dat er geen gebruiksmogelijkheden zijn voor het opvangen hemelwater
- **Bestaande panden: afkoppeling bij (her)aanleg van riolering (op openbaar terrein), verbouwing met werken aan de afwatering of uitbreiding bij bestaande gebouwen:**
 - a. Afkoppelingsproject: Voor bestaande gebouwen is de scheiding tussen het afvalwater en het hemelwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, enkel verplicht indien daarvoor geen leidingen onder of door het gebouw moeten worden aangelegd.
 - b. Verbouwing/uitbreiding: Als de bouwheer een afvoer van het hemelwater moet aanleggen, indien GSV Hemelwater van toepassing, is hij verplicht het overtollige hemelwater minstens tot aan het lozingspunt gescheiden af te voeren van het afvalwater. Voor bestaande gebouwen die in een gesloten bebouwing worden uitgebreid, is de scheiding tussen afvalwater en hemelwater dat afkomstig is van overdekte constructies en verhardingen alleen verplicht als daarvoor geen bijkomende leidingen onder of door het gebouw moeten worden aangelegd. Uitzonderingen: zie 'Vademecum praktisch afkoppelen van hemelwater' VLARIO p.7 e.v. met referentiekader VMM.
 - c. Onder bestaande gebouwen wordt verstaan: de gebouwen die gebouwd zijn voor de inwerkingtreding van de gewestelijke verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozen van afvalwater en hemelwater van 1 oktober 2004, zijnde 1 februari 2005, of de gebouwen die niet het voorwerp van die verordening uitmaken. M.a.w. de uitzonderingen zijn niet van toepassing voor gebouwen van na 1 februari 2005 die onder de GSV Hemelwater vallen omdat de scheiding hiervoor sowieso in orde dient te zijn.
 - d. Scheiden van regenwater en afvalwater kan ook opgelegd worden in de omgevingsvergunning. Er wordt enkel afgekeurd op het niet scheiden indien de GSV Hemelwater van toepassing is of i.k.v. een afkoppelingsproject (cfr. de schema's van het MB Keuring). Dit wordt wel een oranje attest als zijnde een stedenbouwkundige overtreding.
- **Voor de aan te leggen stelsels op openbaar domein is maximale scheiding verplicht (, tenzij anders bepaald in het GUP (Gebiedsdekkende uitvoeringsplan)).**

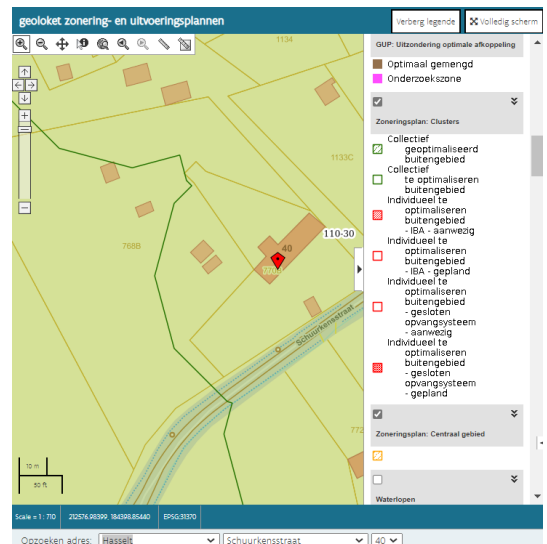
2.4 Zoneringsplannen (zuiveringszones)

Via de website van de Vlaamse Milieu Maatschappij kan je de zoneringsplannen raadplegen. Dit kan via volgende link: <https://www.vmm.be/data/zonering-en-uitvoeringsplan>

- Hoe raadplegen: Kies gemeente, straat en huisnummer onderaan
- In het voorbeeld “Schuurkenstraat 40, HASSELT” zien we dat het pand gelegen is in “Collectief te optimaliseren buitengebied” (binnen groene zone)

Opgelet:

- De zoneringsplannen zijn niet altijd up to date. Bij twijfel dient de keurder contact op te nemen met de rioolbeheerder om de werkelijke toestand na te gaan.
- Opgelet: bij verkavelingen dient men bij aanleg wegenis reeds een gescheiden stelsel aan te leggen. Het is dan nog steeds mogelijk dat de zoning ‘collectief te optimaliseren buitengebied’ is omdat het afvalwater niet naar een RWZI gaat. Bijgevolg is hier nog een voorbehandelingsinstallatie voor alle afvalwater verplicht. Bij twijfel dient de keurder contact op te nemen met de rioolbeheerder om de werkelijke toestand na te gaan.
- Indien de keuring plaats vindt i.k.v. een afkoppelingsproject, en het zoneringsplan aangeeft dat het een ‘collectief te optimaliseren buitengebied’ is, mag je reeds aanduiden en keuren volgens ‘collectief geoptimaliseerd buitengebied’.

Verplichtingen volgens Vlarem II:

Collectief te optimaliseren buitengebied: voorbehandeling verplicht voor ALLE afvalwater (zwart + grijs). bv. septische put van 3.000 liter (tot 5 IE) maar het is ook toegelaten om 2 septische putten te plaatsen of een IBA. Uitzonderlijk kan een vetvanger voor grijs water toegestaan worden bij bestaande panden indien het grijs water gravitair niet meer aangesloten kan worden op de bestaande septische put. Er kan ook een IBA opgelegd worden in de omgevingsvergunning.

Individueel te optimaliseren buitengebied: bij nieuwbouw of uitbreidingen is steeds een IBA verplicht, bestaande woningen moeten minimum een septische put voor alle afvalwater hebben. Op termijn dient hier een IBA geplaatst te worden volgens de timing van het GUP (gebiedsdekkend uitvoeringsplan).

3 Lijst met afkeurcriteria voor aansluiting hemel- en afvalwater

De keuring heeft als doel na te gaan of de privéwaterafvoer conform is voor een aansluiting op de huisaansluiting of het openbaar saneringsnetwerk, waarbij wordt nagegaan of de scheiding van hemelwater en afvalwater wordt nageleefd op het private domein, de afvoer van afvalwater conform is met de wettelijke voorschriften die opgenomen zijn in de milieuwetgeving, en de opvang, de mogelijkheid tot gebruik en de afvoer van hemelwater conform is met de verordeningen inzake hemelwater, naargelang welke verordening van toepassing is op de situatie in kwestie die moet worden gekeurd, en rekening houdend met eventuele vergunningsaanvragen.

De afkeurcriteria voor de keuring privéwaterafvoer werden vastgelegd in het Ministerieel besluit over de keuring van de binneninstallatie, de niet-aangesloten binneninstallatie, de installatie voor tweedecircuitwater en de privéwaterafvoer aan de hand van schema's volgens bijlage 3.

De richtlijnen en interpretatie van de schema's en wijzigingen worden door de sector voorgelegd ter goedkeuring aan VMM en ter beschikking gesteld door de rioolbeheerder aan de klant. Deze richtlijnen dienen gevolgd te worden door de keurder. **Zie hiervoor het document ['Verduidelijking schema's MB Keuring' van VLARIO](#).**

Opgelet, de afkeurcriteria voor de keuring van de privéwaterafvoer zijn beperkt t.o.v. de geldende wetgeving (verplichtingen Vlare II, GSV Hemelwater en omgevingsvergunning). Indien de inbreuk niet tot de afkeurcriteria behoort, zoals vastgelegd volgens de schema's, kan dit enkel als aandachtspunt meegegeven worden. Zie verder.

Overzicht afkeurcriteria:

- Niet correct scheiden van regenwater en afvalwater
 - Verplicht indien GSV Hemelwater van toepassing;
 - Voor bestaande gebouwen in een afkoppelingsproject of uitbreidingen >40m² enkel verplicht indien hiervoor geen leidingen onder of door het gebouw aangelegd dienen te worden.
- Niet voldoen aan de aansluitplicht afvalwater en/of voorbehandeling volgens de zoneringsplannen.
- Afwezigheid hemelwaterput, infiltratievoorziening en/of buffervoorziening indien verplicht volgens de GSV Hemelwater.
- Afwezigheid septische put voor fecaal water indien verplicht door de gemeente/rioolbeheerder via BWVR/Aanvullende voorwaarden/gemeentelijk reglement of verordening en doorgegeven als afkeurcriteria. Ook indien niet alle wc's hierop aangesloten zijn.

Ook overige aandachtspunten of details ter verduidelijking van het rioleringsstelsel/de situatie ter plaatse kunnen bijkomend door de keurder genoteerd worden als aandachtspunten. Alle aandachtspunten staan op het attest in de 'tabel met aandachtspunten'.

Aandachtspunten die strijdig zijn met overige wet- en regelgeving leiden volgens het Ministerieel Besluit keuring niet tot afkeur, herstelmaatregelen en een herkeuring, maar hier kan wel verder gevolg aan gegeven worden door de gemeente/rioolbeheerder. De tabel met aandachtspunten wordt dan weergegeven in een **oranje** kleur.

De hydraulische afvoercapaciteit en de materialen van het private waterafvoersysteem worden niet gecontroleerd of getest.

4 Aandachtspunten ontwerp

Overzicht aansluitingen op RWA of DWA. Deze richtlijnen worden ook gehanteerd door de keurder voor het beoordelen van de correcte scheiding van regenwater en afvalwater.

4.1 Drainagewater en grondwater

bron: Code van goede praktijk riolering 4.2.4.: "Parasitaire debieten (permanente drainage, infiltratie van grondwater, opgevangen bronnen, afgeleid oppervlaktewater, ...) moeten opgespoord en afgekoppeld worden via de aanleg van een gescheiden stelsel. Drainagewater dient te worden

afgevoerd via een aparte leiding, indien er geen grachtenstelsel aanwezig is. De afkoppeling van parasitaire debieten kan eveneens gebeuren door infiltratie. Tijdelijke parasitaire debieten ten gevolge van werkzaamheden, zoals bronbemaling, moeten, indien technisch mogelijk, uit het rioolstelsel worden gehouden.”

Richtlijn: Drainagewater = RWA en dient bij voorkeur geïnfilteerd te worden. Indien dit niet mogelijk is kan drainagewater via oppervlaktewater/RWA-stelsel geloosd worden.

Richtlijn: Grondwater = RWA en dient bij voorkeur geïnfilteerd te worden. Indien dit niet mogelijk is kan drainagewater via oppervlaktewater/RWA-stelsel geloosd worden.

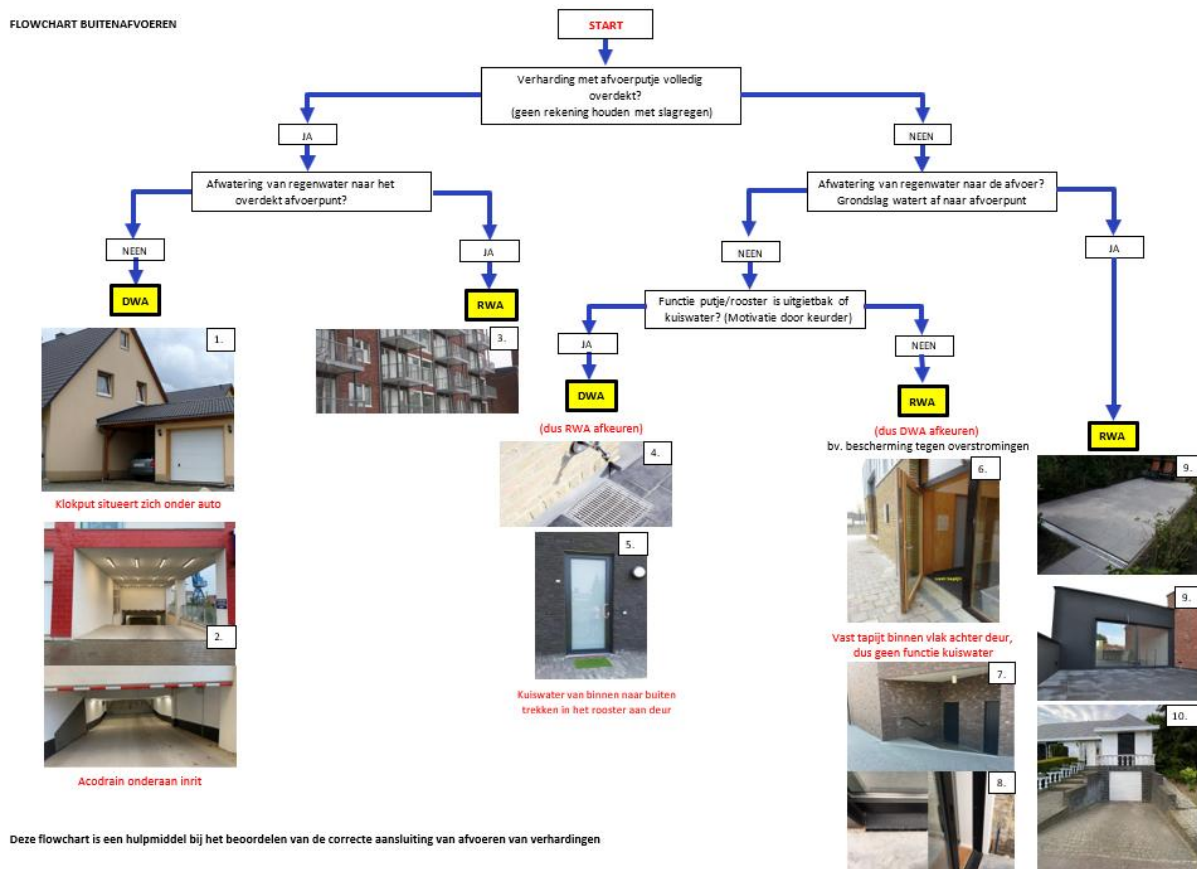
Richtlijn: Grondwater in de kelder dient aangesloten te worden op het RWA-circuit. (indien in een kelder ook een wasmachine voorzien is dienen deze apart afgevoerd te worden).

Richtlijn: Een drainagebuis (bv omheen de woning bij hoge grondwaterstand) kan niet aanzien worden als infiltratievoorziening. Deze heeft een omgekeerde werking en voert het grondwater net af. Het water dat deze drainagebuis afvoert dient dus afgevoerd te worden via het RWA-circuit (Infiltratie > oppervlaktewater > RWA).

4.2 Afvoeren buiten

4.2.1 Flowchart

Deze flowchart is een hulpmiddel voor de toepassing van onderstaande richtlijnen.

4.2.2 Algemeen

De afvoer van regenwater en afvalwater dienen gescheiden te worden. Deze mogen niet gemengd afgevoerd worden. Het is aan de ontwerper om goed na te denken of een afvoer noodzakelijk is en waarvoor: afvoer van regenwater of afvalwater. Men denkt vaak foutief dat een afvoerrooster aan een terras aangesloten dient te worden op DWA omdat er geïetst wordt. Per m² valt er in België jaarlijks gemiddeld 800 tot 1.200 liter water. Er zal dus meer regenwater afgevoerd worden naar dit rooster in vergelijking met het poetswater. Ook als er geen rooster is zal het poetswater in de tuin belanden. Bij een gescheiden stelsel is het afgeraden om met schadelijke producten te poetsen die in de bodem/gracht/RWA-stelsel terecht komen.

Omdat niet elke situatie kan beschreven worden is onderstaande flowchart uitgewerkt als hulpmiddel voor de keurder om de correcte aansluiting te beoordelen. De verschillende situaties worden onder de flowchart verder verduidelijkt. Er worden in deze flowchart 3 basisprincipes gehanteerd die bepalen of de afvoer op RWA dan wel op DWA moet aangesloten worden:

- Is het afvoerputje overdekt?
- Is er afwatering van regenwater naar het afvoerputje?
 - Indien de grondslag afwatert naar het afwateringspunt → RWA
 - Indien de grondslag afwatert weg van afwateringspunt → DWA
- De functie van het putje?
 - Indien het gebruikt wordt voor afvalwater (cfr. uitgietbak) → DWA
 - Indien het gebruikt wordt om regenwater af te voeren → RWA

Noot: bij verharde oppervlaktes die nog niet zijn aangelegd op moment van keuring: indien het terras of inrit nog niet aangelegd is: keuring = momentopname. Indien bedoeld voor DWA en nog niet overdekt dient deze afgesloten te worden met een deksel. Op de plannen zie je dan dat dit later overdekt zal zijn.

4.2.3 Terrassen/balkons/dakterras

Situatie ①: indien een afvoer voorzien is onder een overdekt terras (voor afvoer poetswater, en geen hemelwater via helling niet-overdekte oppervlakte) dient deze aangesloten te worden op DWA.

Situatie ②: bij gemengd gebruik poetswater en afvoer terras dient de afvoer aangesloten te worden op RWA (infiltratie > afvoer RWA).

Situatie ③: Bij balkons/terrassen (hangend type, zoals op de foto) is de afvoer RWA.

Aanvullende info; bij inpandige balkons/terrassen blijven de standaardrichtlijnen gelden om te bepalen of de afvoer op RWA of DWA aangesloten dient te worden. Het is echter soms zowel op RWA als DWA te verantwoorden. Beiden kunnen dan goedgekeurd worden. Hier zal weinig slagregen in komen en weinig afvalwater.

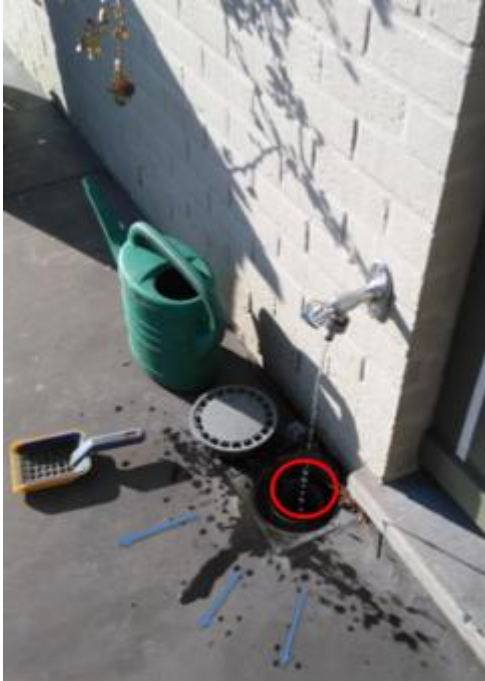
4.2.4 Oprit/inrit garage of (kelder)deur

Algemene richtlijn:

- Indien de grondslag afwatert naar het afwateringspunt → RWA (Infiltratie > afvoer RWA)
- Indien de grondslag afwatert weg van afwateringspunt → DWA

Ga na wat de hoofdfunctie van deze afvoer is en wat het meest hierin terecht zal komen. Rekening houdend met 800 tot 1200 liter regenwater/m² > paar emmers poetswater.

Situatie ④: Een klokrooster/afvoerputje onder een buitenkraantje (drinkwater/hemelwater) dient aangesloten te worden op DWA indien het terras niet afwatert naar dit putje. Dit wordt beschouwd als uitgietbak. Noot: Bij de meeste nieuwbouw wordt hier geen afvoer meer voor voorzien, water stroomt natuurlijk af.

Situatie ⑤: een rooster of klokput aan de deur, waarnaar het terras niet afhelt dient aangesloten te worden op DWA omdat deze bedoeld is om kuiswater van binnenuit naar buiten af te trekken. Dit wordt beschouwd als uitgietbak.

Bij een garage-inrit naar boven dient het rooster aangesloten te worden op DWA want je kan afvalwater van binnen naar dit rooster afvoeren en er vloeit geen regenwater naar dit rooster.

Als het rooster toch niet gebruikt kan worden om afvalwater van binnen af te voeren maar tegen wateroverlast dan is situatie ⑥ van toepassing. Je kan dit hier afleiden omdat er een vast tapijt binnen is. Dit rooster dient dan aangesloten te worden op RWA.

Situatie ⑦: een rooster/klokput onder aan een trap of helling dient aangesloten te worden op RWA indien hier regenwater in toekomst van de helling/trap. Ook al ligt het rooster/de klokput zelf overdekt.

Situatie ⑩: Bij een garage-inrit naar beneden dient het rooster aangesloten te worden op RWA (indien dit gravitair niet mogelijk is dient men een pompput te installeren). Men kan ook 2 roosters achter elkaar leggen, 1 rooster voor opvang regenwater van de oprit (RWA) en 1 rooster voor poetswater garage (DWA). Wanneer de inrit volledig overdekt is, en onderaan de helling zit een rooster, dient het rooster aangesloten te worden op DWA ②.

Opgelet, indien de inrit naar de ondergrondse garage volledig overdekt is vanaf de helling bovenaan dient het rooster aangesloten te worden op DWA. Hier wordt geen regenwater naar afgevoerd.

Indien de rooster zelf overdekt is, maar de helling zelf is onoverdekt, dan dient het rooster aangesloten te worden op RWA.

Richtlijn: Een klokrooster buiten tegen de muur aan de deur waarnaar het terras niet afwatert dient aangesloten te worden op DWA. Deze wordt aanzien als 'uitgietbak'.

Richtlijn: Een klokrooster/afvoerputje onder een buitenkraantje (drinkwater/hemelwater) dient aangesloten te worden op DWA indien het terras niet afwatert naar dit putje. Dit wordt beschouwd als uitgietskak. *Noot: Bij de meeste nieuwbouw wordt hier geen afvoer meer voor voorzien, water stroomt natuurlijk af.*

4.2.5 Rooster aan raam

Situatie ⑧: Roosters aan een raam waarbij je geen afvalwater van binnen naar buiten kan trekken dienen aangesloten te worden op RWA, ook al helt het terras weg van dit rooster. De hoofdfunctie van dit rooster is ervoor te zorgen dat er geen regenwater naar binnen vloeit.

4.2.6 Kelderschachten/verluchting met afvoer

Omheen de woning liggen soms schachten voor kelderramen. Indien hier een afvoer voorzien is, dient deze voor de afvoer van overtollig regenwater dat in de schacht valt.

Richtlijn: Aansluiting dient te gebeuren op RWA.

4.2.7 Afspuitzones/waszones/roosters aan laad- en loszones zonder vergunning

Hiervoor zijn de standaardregels te volgen cfr. afvoer terras. Via een omgevingsvergunning (bij ingedeelde inrichtingen) kunnen andere voorwaarden opgelegd worden als er sprake is van verontreinigd regenwater.

4.2.8 Filter hemelwaterput

Richtlijn: Het residu van de filter (hemelwater met restanten van bladeren, mos,...) van een hemelwaterpunt dient aangesloten te worden op het RWA-circuit (infiltratie (met voorbezinker) > oppervlaktewater > RWA).

Indien de filter zich binnen bevindt en een afvoer heeft van bv. de spoeling, wordt aansluiting op DWA gedoogd.

4.2.9 Filter vijver

Richtlijn: Indien er een afvoer is dient deze aangesloten te worden op RWA. Indien de installatie zich binnen bevindt wordt aansluiting op DWA gedoogd.

4.2.10 Groendak

Het water van groendaken dient altijd als RWA beschouwd te worden. Indien er een hemelwaterput aanwezig is dan wordt de afvoer van het groendak bij voorkeur aangesloten op de overloop van de hemelwaterput.

Richtlijn: wanneer het dak van een woning voor 100% bestaat uit een groendak is een hemelwaterput niet verplicht. Op moment van keuring dient het groendak reeds aangelegd te zijn, anders krijgt de burger een niet-conform attest aangezien zijn hemelwaterput ontbreekt bij een gewoon plat dak.

4.2.11 Drinkwaterfontein

Richtlijn: De afvoer van een drinkwaterfontein dient aangesloten te worden op DWA indien overdekt en RWA/DWA indien niet-overdekt.

4.2.12 Urinoir tegen gevel

Richtlijn: De urinoir wordt beschouwd als afvoer DWA ook al kan hier slagregen in terecht komen.

4.2.13 Droogtoilet

Een droogtoilet heeft geen afvoer en behoort dus niet tot de keuring. Indien een droogtoilet aanwezig is schrijf je dit ter info als aandachtspunt op het keuringsformulier bij D1.

4.3 Afvoeren binnen

4.3.1 Afvoerputje in ondergrondse parking

Richtlijn: DWA. Op deze afvoerputjes van ondergrondse parkings komt geen RWA toe. Hierin wordt kuiswater opgevangen en gesmolten sneeuw/regenwater afkomstig van wagens die van buiten komen.

4.3.2 Condens

Richtlijn: DWA. Aansluitingen op RWA worden gedoogd wanneer dit slechts kleine hoeveelheden zijn en dit proper water is. Condens kan ook een vrije uitloop hebben (bv. buiten).

Dit kan condens zijn van airco, boiler, schoorsteen,...

Indien de airco of warmtepomp buiten staat dan is een natuurlijke afvloeitoegeleten.

4.3.3 Spoelwater waterverzachteren of ontijzeraar

Richtlijn: DWA. RWA dient voor de afvoer van hemelwater. De binnenhuistoestellen dienen dus aangesloten te worden op DWA, ook al is dit proper water.

In collectief en individueel te optimaliseren buitengebied wordt dit spoelwater best niet aangesloten op de septische put of IBA om de werking ervan niet te verstoren. Lozing gebeurt dan op RWA.

4.3.4 C.V.-ketel/Warmtepomp

Richtlijn: De afvoer dient aangesloten te worden op DWA. Dit is zuur water. Indien er geen aansluiting is (bv. emmer onder afvoer), wordt dit goedgekeurd. Indien er een aansluiting is op RWA wordt dit afgekeurd.

Bij een warmte-unit die buiten staat mag de condens een vrije uitloop hebben.

4.3.5 Automatisch bijvulstelsysteem regenwaterput met noodoverloop

Richtlijn: De noodoverloop van dit systeem mag zowel op RWA als op DWA aangesloten worden.

4.4 Zwembaden

4.4.1 Richtlijnen zwembaden en zwemvijvers

- Afvoer backwash/filter
 1. Het spoelwater van filters dient te worden aangesloten op de DWA. De rioolbeheerder kan uitzonderingen toestaan voor bv. biologische filters (bewijs goedkeuring toe te voegen bij keuringsdossier).
- Lediging
 1. indien een buitenzwembad wordt geledigd: RWA of DWA, dit wordt bepaald door de rioolbeheerder. Bij lediging kan opgelegd worden aan de eigenaar om minstens 14 dagen op voorhand de chloordosering te stoppen. Op die manier kan de aanwezige chloor uitwerken en kan het geen negatief effect meer hebben bij lozing op RWA of DWA.
 2. Indien een binnenzwembad wordt geledigd: DWA.
- Overloop
 1. De overloop van binnenzwembaden wordt op de DWA aangesloten;
 2. De overloop van buitenzwembaden mag op RWA, DWA of natuurlijke afvloeï aangesloten worden. De gemeente/rioolbeheerder kan specifieke eisen opleggen voor aansluiting.
- Lozing via septische put of IBA
 1. Indien het afvalwater (voor)behandeld dient te worden via een septische put of IBA wordt hier best geen zwembadwater (spoeling/overloop/lediging) op aangesloten voor de goede werking van de septische put of IBA. Men heeft in dit geval dus geen

andere optie dan het lozen van dit zwembadwater in de gracht, oppervlaktewater of tuin.

- Indien er in de straat een persleiding ligt, kan de rioolbeheerder opleggen dat het zwembadwater niet op DWA aangesloten mag worden.

4.4.2 Richtlijn buitendouche

De afvoer van een buitendouche = RWA/geen aansluiting. Een aansluiting op DWA is enkel toegelaten indien er geen extra water van het terras afgeleid wordt naar deze afvoer. De helling van de douchebak en terras dienen dus in verschillende richtingen te gaan.

DWA toegelaten

RWA

4.5 Effluent voorbehandelingsinstallaties

4.5.1 IBA

Aansluiting op de openbare riolering

Richtlijn: een IBA in werking aanwezig in centraal/geoptimaliseerd buitengebied (tenzij horend tot de uitzonderingen opgenomen in Vlarem – afwijking op de ‘aansluitplicht’) is niet toegelaten en dient afgekeurd te worden. Ook al is het effluent aangesloten op de openbare riolering.

Geen aansluiting op de openbare riolering

In sommige gevallen is een aansluiting op de riolering niet verplicht – dit is een afwijking op de ‘aansluitplicht’. Deze uitzonderingen zijn:

- Wanneer de woning verder gelegen is dan 250m van de openbare riolering
- Wanneer men over een perceel van derden moet om te kunnen aansluiten op de riolering.

Als aan één van bovenstaande voorwaarden is voldaan is men niet verplicht aan te sluiten op de openbare riolering. Als men geen aansluiting heeft op de riolering, is een IBA verplicht. Het effluent moet dan ook niet op de riolering aangesloten worden. De rioolbeheerder maakt de keuze in samenspraak met de klant.

Indien er regenwater aangesloten zit op de IBA is dit bij een keuring nieuwbouw/herbouw afkeur, bij een keuring plaatsing IBA geen afkeur als men hiervoor moet breken onder of door het gebouw.

Het effluent dient aangesloten te zijn conform Vlare II art. 6.9.2 Dit maakt geen onderdeel uit van de keuring.

Indien er regenwater aangesloten zit op de IBA is dit bij een keuring nieuwbouw/herbouw afkeur, bij een keuring plaatsing IBA geen afkeur als men hiervoor moet breken onder of door het gebouw.

INHOUD	EXTRA INFO
<p>Afdeling 6.9.2. [...] LOZING IN GRONDWATER VAN HUISHOUDELIJK AFVALWATER</p>	
<p><u>Artikel 6.9.2.1.</u> Huishoudelijk afvalwater wordt minimaal behandeld conform de algemene voorwaarden, vermeld in artikel 6.2.2.31 en 6.2.2.41, voor het in een infiltratievoorziening geloosd wordt.</p>	
<p><u>Artikel 6.9.2.2.</u> De volgende voorwaarden zijn van toepassing op de [...] lozing van huishoudelijk afvalwater in grondwater :</p>	
<p>1° elke lozingsmethode waarbij het afvalwater rechtstreeks in de bodem of in een grondwaterlaag wordt geïnjecteerd, is verboden;</p>	
<p>2° alleen de indirecte lozing van huishoudelijk afvalwater is toegestaan. Het is verboden hierin afvalstoffen te lozen of te laten toekomen;</p>	
<p>3° de indirecte lozing moet gebeuren via een infiltratievoorziening die aan de volgende voorwaarden voldoet:</p>	
<p>a) een maximale diepte van 10 meter onder het maaiveld;</p>	
<p>b) [...]</p>	
<p>c) [...]</p>	
<p>d) de kwaliteit van het geloosde afvalwater moet bemonsterbaar zijn;</p>	
<p>4° lozing in grondwater van huishoudelijk afvalwater is verboden als de openbare weg van openbare riolering is voorzien.</p>	
<p>5° [...]</p>	

4.5.2 Septische put indien geen riolering aanwezig

Het effluent dient aangesloten te zijn conform Vlare II art. 6.9.2.2. Dit maakt geen onderdeel uit van de keuring.

4.5.3 KWS-afscheider

Richtlijn:

- Als er regenwater toekomt op de olie-afscheider → RWA
- Als er afvalwater toekomt op de olie-afscheider → DWA

Men spreekt enkel van ‘verontreinigd hemelwater’ wanneer het regenwater in contact komt met ingedeelde inrichtingen. Hiervoor is dan een milieuvergunning afgeleverd en zo kan de keurder zien of de afvoer aangesloten dient te worden op RWA (al dan niet met coalescentie-filter) of DWA.

4.5.4 Grijswaterrecuperatiesysteem

Indien men in centraal gebied en collectief geoptimaliseerd buitengebied aan grijswaterzuivering doet moet het teveel aan gezuiverd grijs water aangesloten worden op DWA.

In collectief en individueel te optimaliseren buitengebied dient het teveel aan gezuiverd grijswater op RWA (na de hemelwaterput) aangesloten te worden (conform Vlare II art. 6.9.2). Dit maakt geen onderdeel uit van de keuring.

Verder mag het teveel aan gezuiverd grijswater niet gebruikt worden om de tuin te besproeien/bovengronds op te vangen voor hergebruik.

5 Referentiekader optimale afkoppeling

Vlarem II art. 6.2.2.1.2 §3: “Een volledige scheiding tussen het afvalwater en het hemelwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, is verplicht op het ogenblik dat een gescheiden riolering wordt aangelegd of heraangelegd, tenzij het anders bepaald is in het uitvoeringsplan.

Voor bestaande gebouwen is de scheiding tussen het afvalwater en het hemelwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, enkel verplicht indien daarvoor geen leidingen onder of door het gebouw moeten worden aangelegd.

Onder bestaande gebouwen worden hier de gebouwen bedoeld die gebouwd zijn voor de inwerkingtreding van de gewestelijke verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozen van afvalwater en hemelwater van 1 oktober 2004, zijnde 1 februari 2005, of de gebouwen die niet gevat worden door deze verordening.”

Echter, voor de keuring i.k.v. een afkoppelingsproject wordt in het Ministerieel Besluit keuring in het schema met afkeurcriteria voor een afkoppelingsproject geen rekening gehouden met het jaartal. Deze richtlijn is bijgevolg van toepassing voor alle bestaande panden i.k.v. een afkoppelingsproject.

Voor alle uitzonderingen op afkoppeling, zie het praktisch vademecum afkoppelen van hemelwater van VLARIO.